

Izhaja vsak petek opoldne.

Naslov: Trst-Trieste

Casella Centro 37

ali pa: via Geppa 17/III.

Izdaja: konsorcij Malega lista

MALI LIST

TEDNIK ZA NOVICE IN POUK.

«Mali List» — C. C. Post.

Licejska knjižnica (Dr. Puntar)
LJUBLJANA (JUGOSLAVIJA)

Cena: uradnik Ivan Prosenj

Mali koledar.

Petek, 23. januarja: Zaroka Marijina, Rajmund. — Sobota, 24.: Timotej. — Nedelja, 25.: Spreobrnitev sv. Pavla. — Ponedeljek, 26.: Polikarp. — Torek, 27.: Janez Zlatoust. — Sreda, 28.: Julijan. — Četrtek, 29.: Frančišek Saleški. — Petek, 30.: Martina.

MALE NOVICE.

Čuden slučaj.

Na poštah se gode tuintam čudne reči. Zgodilo se je to-le: z Goriškega je naročnik poslal denar za celo leto 1925. Št. 2. «Malega lista», ki mu je bila poslana, pa je prišla nazaj v Trst in na nji zapisano: Ne sprejemem. Mi smo prepričani, da ta naročnik ni sam tega storil, ker je naročnino že plačal. Kdo se je torej predrznil zavračati list? Pa vemo še podobnih slučajev. Zahtevamo, naj se med nas in naše naročnike ne vriva noben nepoklican nagajivec, če noče imeti kakih neprijetnosti. Kogar zalotimo, ga bomo brezobzirno pritisnili.

Plemba za plemba.

«Goriška Straža» od sobote je bila zaplenjena, ker je ostro pisala proti snopu. Še isti dan je izšla v drugi izdaji.

Letošnja zima.

Je pač volja narave taka, da da enkrat preveč, drugi premalo. Pomanjkanje snega je letos splošno; celo v severnih deželah Švedski in Norveški že več tednov ni bilo nikakšne padavine, in tudi Švica z njenim znanim snežnim bogastvom ni nobena izjema. Za Švico je pomanjkanje snega katastrofa; tembolj, ker je vsa hotelska industrija prikrojena zimskemu športu. Poročila iz najbolj znanih švicarskih zimovišč so naravnost neverjetna.

ŠPIJONI.

Eden izmed edinjaških prvoboriteljev je sel s številko Malega lista k nekemu oblastvu ter nas je denunciral. Umazani špijoni! Ker pa nikakor nočemo nani vesti imena, da bi nas pred laškimi sodniki tožil, na drugi strani pa smo pripravljene dokazati, kar trdimo, nam je vseč, ako to želi druga stranka, da se imenuje komisija iz vseh stanov; tam bomo zadevo do pike dokazali.

Iz njihovih vrst.

Dne 21. decembra je bil občni zbor šentjakobske čitalnice v Trstu. Na zboru je padla ostra pritožba, češ da možje od političnega društva «Edinost» v Trstu bojkotirajo čitalniške prireditve (t. j. da nalašč ne prihajajo zraven) in da isti krogi po mestnih kavarnah zaničljivo imenujejo šentjakobsko dvorano «kason». «Edinost» je v svojem poročilu o občnem zboru ono pritožbo omilila in namesto «organov političnega društva» je naredila «meščanske kroge». Kdor je bil zra-
meščanske kroge». Kdor je bil zra-
ven, pa ve, kdo so ti «meščanski krogi».

Dekliški list.

«Vigred» je edini slovenski dekliški list. Stane 25 dinarjev na leto. Kdor jo želi naročiti, naj piše na naslov: Uprava «Vigred-i» Ljubljana. Ljudski dom, Jugoslavija.

Zahvala edinjašem.

Neki učitelj je vse življenje varčeval in v svojem zaupanju v «Edinost» in njeno reklamo je vložil svoje prihranke v Jadransko banko. Te dni smo čuli, da je revež znorel. — Ako nas bodo gotovi krogi izzivali, bomo priobčili imenik upnikov banke. Prvoboritelji so opozorjeni.

Po osemnajstih letih

Minuli petek je bila v Milanu pozvana 47 letna Benedikta na policijo, da bi dala informacije v svojem 18 letnem sinu, ki so ga imeli poklicati na vojaški nabor. Žena se je začudila ter dejala: Pred 18 leti sem res imela otroka, a ta je par dni po rojstvu umrl in od takas nisem imela več otrok.

PREČUDNA ZGODBA.

Po tem razgovoru na policiji se je razpletla zadeva v velezanimivo dejanje.

PRED 18 LETI.

Ko je bila Benedikta stara 29 let, je bila za šiviljo v mestecu Costeggio. Zgodilo se ji je, kakor zalibog marsikateri. Podati se je morala v bolnišnico sv. Mateja v Padovo, kjer je prišel na svet njen prvi in zadnji otrok, zal deček. Mati je močno zboležela in ostala v bolnišnici. Oblastvo pa je — po ondotnih navadah — spravilo siroto — otroka v otroško bolnico, od tod pa so ga dali v izrejo na neko kmetijo precej daleč na deželo.

ANGEL SMRTI.

Ko je bila žena se v najhujši boleznini je prišla babica sporočiti, da je otroček umrl, ker je imel veliko zapreke v dihalih. Mati se je razžalostila, zlasti ker ji ni bilo dano, da bi lastnega otroka oblekla za pogreb.

TAM DALEČ V MILANU.

Po nekaj tednih, ko je mati ozdravela, so ji dala oblastva toliko, da se je odpeljala v Milan, kjer je imela že določeno šiviljsko službo. Še istega leta ji

je bila sreča mila, da je z nekim dobrim tramvajcem stopila pred oltar. V zakonu sta — dasi brez otrok — živela mirno in vsakdanje življenja. Žena je bila že pred poroko razodela možu zalostno zgodbo nekdanjih dni.

PO OSEMNAJSTIH LETIH.

18 let sta živela v Milanu, ko je prejela žena minuli petek poziv, kakor smo že uvodoma povedali. Od policije je slala naborni komisiji. Major jo je vprašal: «Vi vendar morate vedeti, kje biva vaš sin!» Mati: «Je umrl, žalibog; ravno pred 18 leti je umrl, nekaj dni po rojstvu».

RAZOČARANJE.

«Ne» — tako se je glasil odgovor — «vaš sin je živ in je krepak. Po orožnikih smo izvedeli, da živi na neki kmetiji pri Paviji. Listine pa govorijo, da ste vi njegova mati».

MATI IN SIN.

Mati je hitela domov k možu, ki ni mudil ter se takoj odpeljal v gori imenovano bolnišnico, z listinami pa na označeno kmetijo. Dokumenti so pričali in pričalo je obličje 18 letnega mladca — ustna, oči in čelo — da je dozdevno mrtvi sin živ in da je on njegov oče. Peljal ga je na dom, kjer sta se mati in sin prvič poljubila.

UGANKA.

Ena uganka pa se ni dala rešiti: zakaj je bila babica pred 18 leti sporočila smrt dečkovo? Ali je lagala ali je bila pomota? Te uganke ne bodo rešili, ker je babica koj po vojni umrla.

Čudna modrost.

Prva številka letošnjega «Ženskega sveta» je prinesla kratek članek pod naslovom «Modrost», kjer hoče pisec poučiti naš ženski svet, da je vera v nebesa samo bajka, kvečjemu še dobra za šolarje. Mi svetujemo uredništvu, naj ne sprejema več takih vrstic. «Ženski vestnik hoče biti glasilo ženskih udruženj sploh, zato naj ne žali onih, ki trdno verujejo v resnice krščanske vere.

Pri Jadranski banki.

Na zadnjem sestanku upnikov je likvidator imel zanimivo poročilo. Med poročilom je dejal, da je neka oseba, ki dela na vse kriplje, da bi do poravnave ne prišlo, to je naj bi upniki trpeli. Te besede so vzbudile splošno pozornost in advokat dr. Slavik, ki je bil poleg, je vprašal: «Kdo pa je ta?», misleč, da bo imenovan kakšen fašist, da bi tako skušal še nadalje prati svojo politično zlahto. Pa se oglasi poročevalec ter reče: «Il signor Kamenarovič». To je bilo kakor strela z vedrega, kar je tudi umljivo: stari edinjaš je to storil.

ALI ŠE NISI STORIL SVOJE DOLŽNOSTI?

Mali list ti prihrani več denarja, kot pa znaša naročnina. Kako to? Največ denarja porže Slovencem alkohol, potem nevednost in nezaveznost. V Malem listu dobiš vse polno naukov. Vzemi dopisnico ter napiši: Mali list, Trst-Trieste via Geppa 17. Naročam Mali list. Pripiši ime, priimek, vas, hšt. ter pošto. Potem dobiš poštni ček. Za 3 lir ga boš vse leto bral.

«Rast».

Krščansko socialno slovensko dijaštvo v Italiji je izdalo v obliki brošure prekrasno poslanico «Rast», ki dela čast dijaški zvezi.

BELEŽKE.

Vesetje do dela. Edinjaši tarnajo, da jim je «Mali list» vzel veselje do dela. Narobe je res. Dokler ni bilo «Malega lista», se jim ni zdelo vredno gibati. Našemu kmetu niso privoščili niti ljudskega časopisa tednika. Njih misel je bila ta: oštir in župan že tako bere ta «Edinost», navaden kmet naj pa gnoj kida. Ko pa je začel izhajati «Mali list» in se ga je ljudstvo z navdušenjem oprijelo, dobili so tudi edinjaši veselje do dela in začeli z «Novicami». Mi smo jih naučili hitrejšo polko plesati, pa jo bomo še pospešili, ker bomo naredili konec kavarniškega narodnjakarstva.

Za kokljo pišče. Za «Edinostjo» so tudi «Novice» začele z natolcevanjem. S svojim pisanjem bi hotele prepričati brave, da smo mi sami narodni izdajalci. Le počasi, gospodje edinjaši! Ljudstvo samo ve, kdo se res briga za njegovo dobro in kdo za kavarniško mizo uganja plesnivi nacionalizem. Vaše ure so šteje, zato ste postali nerovzni.

Vzorec edinjaškega nacionalista je profesor dr. Ljudevit Pivko. Ta je kot avstrijski oficir med vojno hodil po noči čez fronto in se dogovarjal s fašistom Finzijem, kako bi se dala prodreti fronta, da bi italijanska vojska zasedla slovenske dežele. Ti načrti so imeli dobre uspehe in tržaška «Edinost» je v dolgih člankih slávila Pivkoto kot vzor narodnega junaka. Ta Pivko se zdaj doma na Štajerskem ponuja za poslanca. Med volilci pa so možje, ki so bili z njim na fronti in mu očitajo, da je tajno prideval mečaži strupene snovi, da bi slovenski vojaki po noči trdno spali; marsikomu pa so ti strupi oškodovali zdravje za

MIHEC: Tri miši so se zbrale, da mačko bi koučale.

JAKEC: Pokaže mačka jim zobe in miši v luknjo splet zlete.

celo življenje. Sedaj, ko Štajercem ni dana tolažba, da bi se smeli poitalijančiti, vpisal se je Pivko k stranki jugoslovanskih edinjašev (samostojnih demokratov), ki si prizadeva Slovence posrbiti. Svobodni Slovenci seveda ne bodo volili takega «narodnjaka», tržaška «Edinost» pa ga lahko povzdiguje in veliča kolikor boče.

Agentom, ki med ljudstvom hujskajo proti našim listom, poročamo, da naj bodo mirni. Če bo treba, bomo proti hujskačem nastopili tako brezobzirno, da jim bo žal.

Skušnje v Ameriki. Slovenski pisatelj Matko Šavsa v Ameriki piše: «To je naša skušnja v Ameriki. Slovenec, ki od vere odpade, postane tudi narodni odpadnik.»

ZANIMIVOSTI.

Poslanec Bačinič ubežal.

V soboto so pripeljali iz Belgrada na Sušak tajnika narodne skupščine g. Rude Bačiniča. Ko je šel Bačinič v spremstvu policijskega agenta v mesto, se mu je posrečilo, da je ubežal na Reko, kjer se sedaj nahaja.

V Ameriki je hud mraz.

Iz Amerike javljajo, da je tam hud mraz. V New-York-u je zmrznilo čez 200 oseb. Ljudje, ki nimajo doma zakurjene sobe, se gnetejo po gostilnah in javnih prostorih, da se grejejo.

Sadovi nasilnih naukov.

V Lukki je sodišče nekemu enajstletnemu dečku prisodilo zapor 5 let in 2 mesecev. Fantček je v nagli vstrelil nekega kolona, ki ga je bil posvaril. Daleč smo prišli!

Letina za bankirje.

Vrednost delnic družbe «Assicurazioni Generali» je od januarja do decembra lanskega leta narasla od 5970 na 12.670 lir, delnice družbe «Riunione Adriatica» od 3070 na 4980 lir.

Nova strašna bolezen.

V Perziji je izbruhnila neznana strašna nalezljiva bolezen, ki je zahtevala že več sto žrtev. Začne se bolezen s tem, da se ulije kri iz oči in iz ust, nakar v par dneh telo popolnoma skupaj zleze. Koža bolnika postane temno-rjava, smrt nastopi hitro, muke so strahovite.

Podgane v Berlinu.

V Berlinu, glavnem mestu Nemčije, cenijo število podgan na 50 milijonov. Toliko jih je, da jih je začela že policija preganjati. Hišni posestniki morajo vsled policijske naredbe ob določenih dneh nastavljeni podganam strup. V Spandau-i (predmestju Berlina) so podgane obgrizle nekega otroka v zibelki. Ko so ga tako našli, je kmalu potem umrl.

Kako je s politiko

V Italiji.

Povdarjali smo že pred meseci, da Mussolinija ni mogoče vreči z navadnimi političnimi sredstvi. Njegovi fašistovski poslanci držijo trdno skupaj in vsa opozicija jih ne more preglasovati v parlamentu. Ko se je glasovalo o novem volilnem zakonu v podrobnostih, glasovalo je po vladni komandi 268 poslancev, proti pa le 19. Orlando, Giolitti in Salandra so sicer nastopili odločno proti vladi, res je tudi, da so zelo vplivni možje, toda v parlamentu Mussolini ne bo padel. Radi bi ga vrgli zunaj parlamenta, toda vsi se boje, da bi ob prevratu nastala notranja vojna, katero bi izrabili komunisti za povečanje nemirom in poskusiti, če bi se dala vpeljati sovjetska vladavina. Ta strah sicer ni posebno resen, a že zadostuje, da odločilni činitelji puste Mussolinija na njegovem mestu. Vendar je gotova reč, da so ure njegovega vladanja okrajšane in odštete. Stvar bo na en ali drug način dozorela.

V Jugoslaviji.

V volilno borbo, ki se tam vrši, je posegla femna in skrivnostna roka. Vedno bolj očitno postaja, da nekateri možje, ki so sedaj na vladi, delujejo na to, da bi odtrgali srbske dežele od države in ustanovili samostojno srbsko kraljestvo. Da bi to veleizdajniško delo prikriji, hočejo pobuniti Hrvate, da bi

padla krivda na Hrvate. V ta namen so dali zapreti Radiča in stotine hrvaških mož, misleč, da bodo Hrvate zgrabili za orožje.

Toda pamet zmaguje.

Hrvaški narod je v celoti ostal miren. Šunfovcvi so ostali osramočeni. Proti veleizdajalski politiki so nastopili povsod hrvaški in srbski sodniki. Policija goni ljudi pri enih vratih noter, sodniki jih pa pri drugih vratih izpuščajo. Med pametjo in silo se bije trdovraten boj in pamet zmaguje. Šunfovska politika, ki nalašč kuri sovraštvo med Hrvati in Srbi, je začela dosežati nasprotno uspehe in variti prijateljestvo med najbolj plemenitimi rodoljubi. Ko je bil tajnik državnega zbora Bačinič (Hrvat) v Belgradu aretiran in so ga orožniki gnali na postajo kakor razbojnika, je pristopil k njemu Srb Djoka Popović, ga pred vsemi poljubil in naredil zbranim Srbom navdušen govor.

Srbi so že sami začeli spoznavati, da ni več mogoče misliti na razcep države. Zato gledajo vedno bolj nezaupno vladnim možem v karte in zahtevajo, da se naredi s Hrvati pošten sporazum, ne pa razcep. Mrmrnanje postaja vedno glasnejše in slednjič mora zmagati ideja Velike Jugoslavije proti vsem še tako fino predehim spletkam. Skozi velike borbe gre ta država veliki bodočnosti naproti.

Naše stališče napram komunizmu.

Z raznih strani se nam očita, da naše vedenje glede komunizma ni jasno določeno. To nam očitajo liberalci, ki se boje, da bomo razdelili njihova bogastva, očitajo nam komunisti, ki se boje, da jim prekrizamo njihove nade ob uri prevrata, očitajo nam tuintam kaki bogaboječji ljudje, ki se križajo pred vsemi novotarijami, boječ se, da ne bi bilo kaj slabega zadaj.

Kdor pazno bere «Mali list» si je lahko že naredil sodbo o našem stališču. Tukaj podamo v kratkih stavkih kar je sicer raztreseno po raznih člankih in beležkah.

Komunizem je otrok liberalizma.

Sedanji brezverski komunizem, ki se je zlasti v povojnih letih močno širil, je zgodovinski nasledek brezverskega, oziroma versko brezbriznega liberalizma, ki je v kulturnem pogledu množicam vzel vero v Boga, v gospodarsko socialnem pogledu pa blagoslanje in samostojnost. Tisti pobožni ljudje, ki se križajo pred komunizmom, naj se križajo najprej pred liberalizmom. Ta je oče nevere. On uči, da so vse vere enako dobre, da je vera zasebna zadeva, da je vera v nasprotju z razumom itd. Tudi trža-

ška «Edinost» je že od početka stala na tem načelnem stališču.

Ker je liberalizem državniški, računajoč, zato ne preganja katoliške vere vselej naravnost in očitno, ampak le takrat, ko tako kažejo politični računi. Če računi kažejo drugače, je napram verskim rečem znošljiv, celo prijazen in naklonjen.

Ljudske množice ne mislijo državniško, taktično, ampak gredo z nagonsko silo stvarer do jedra. Predno so mnogi duhovniki pogodili, da liberalizem vodi od vere proč, so že široki sloji ljudstva plavali v toku nevere. Tega niti vsi liberalni voditelji niso hoteli, ker niso liberalizma razumeli do dna, pa dejstva so jih prehitela.

Komunistična nevera.

Današnje komunistično gibanje nima na sebi nič državniškega, daljnovidnega, graditeljnega. Zato tudi ne kaže onega zunanjega spoštovanja verskih reči, ki ga rad kaže liberalizem. Komunisti nočejo špekulirati z vero, kakor špekulirajo liberalci. Komunisti pravijo: Če so vse vere enako dobre, se to pravi, da so vse skupaj bedaste! Če je vera v nasprotju z razumom, potem sledi, da jo moramo preganjati, ne pa ž njo potrpeti. Zato tudi zasebno nimaš pravice imeti vero, kakor nimaš pravice ravnati v nasprotju z razumom.

Tako uče in ravnajo komunisti. Pa njih nauk je natančno isti, kakor nauk liberalcev, samo povedan naravnost v obraz brez političnega računanja.

Kdo je nevaren.

Če je otrok-komunizem nevaren veri, mislimo, da je bolj nevaren očeliberalizem, ki ga je vzgojil. Zakaj bi se morali tedaj z večjo vnemo boriti proti otroku, kakor pa proti očetu? Zakaj bi se morali celo kapitalistom obesiti za frak v borbi proti komunizmu, kakor to delajo neki nacional-katoličani v Italiji? Slabo bi služili katoliški veri po tistih vzgledih.

Nimamo namena pisati bolj obširno o verskih rečeh. Ni to stvar političnega časopisa. Hoteli smo le označiti svoje stališče v ti sicer zelo važni stvari. Nauke krščanske vere zelo rada popisuje «Edinost», seveda le tiste odbrane, ki se ji prillegajo — njeno brezversko stališče pa z velike prižnice označujejo v svet naši komunistični bogoslovci pri «Delu».

Mi bomo pa o svojem socialnem programu govorili bolj obširno v «Malemu listu», ako Bog da.

Naša sveta dolžnost.

Mi nismo nacionalisti, mi nacionalizem sovražimo, ker je hudicev nauk. Tudi Cerkev ga je zavrgla.

Pač pa smo načeloma vneti za enakopravnost vseh narodov. Vsi narodi naj si razvijajo svojo kulturo, v prvi vrsti svoj jezik.

Ker zatira nacionalizem naš jezik, ker nam je nacionalizem vrgel naš jezik iz sole, s sodnije, iz državnih in deželnih uradov ter deloma iz cerkve, zato si moramo tembolj prizadevati, da ga mi branimo ter ga izročimo zanamcem.

Sveta dolžnost je, da 1. med sabo govorimo vedno le svoj slovenski jezik; 2. da z otroci občujemo vselej v slovenskem jeziku; 3. da beremo slovenske časnike, slovenske časopise in slovenske knjige; da podpiramo slovenska prosvetna in gospodarska društva; 4. da požrtvovalno prenašamo preganjanja zavoljo slovenskega jezika.

V popolno pojasnilo.

Ko sem zadnjič postavil v svetlo luč antiklerikalno lajno dr. Janeza Čoka — in dr. Čok bi moral biti tako pameten, da bi se vendar enkrat zavedel, da antiklerikalizem ne vleče več pri ljudeh, — prihajam k sklepu.

Dr. Janez Čok se je vprašal, kdo da je lagal? Ni težko se odločiti, zlasti še ne po tem, ko je dr. Bitežnik na znamenem goriškem sestanku očital kapitalizem in podkupljenost vsej Slavikovi stranki, a je dr. Janez potem pričal, da je Bitežnikov očitek veljal Slavikovi osebi.

Čokovo pričevanje in njegovo pismo v «Edinosti» bo imelo tele posled-

dici: 1. da se bodo še tisti redki duhovniki, ki so v službi kapitalizma, od Čokove stranke odtrgali; 2. da ne bo noben človek več s Čokom govoril, če ne bo zraven priče.

Namesto da je dr. Janez Čok dal tako poročilo na shodu tržaške «Edinosti», naj bi rajši storil svojo dolžnost, ki jo je doslej tako zanemarjal: njegovo društvo mu je dalo nalogo, naj se s svojim tovarišem seslane z odposlanci goriške organizacije za stran šolskega vprašanja; goriški odposlanci so ga po telefonu pozivali vse zaman, ker je bil na «zraku»; eden ga je iskal osebno v Trstu, a dr. Čok je imel «važno pravdo na sodnji». Naj se torej enkrat on zgane ter naj izvrši dano mu nalogo; zato mu bo narod bolj hvaležen kakor pa za tisto poročilo na sestanku. Virg. Šček.

Hrvatje v Istri.

Znano je, da so po vojni edinjaši popolnoma zavladovali po vsej hrvatski Istri. Ker je pa politično društvo v Trstu popolnoma zanemarilo brate Hrvate, ker so slednjič tržaški prvoboritelji odklonili ustanovitev Narodnega sveta, ki ga ves narod od Zadra do Triglava želi, so se dvignili Hrvatje, se ločili od kapitalistične klike ter so: 1). Obnovili tednik «Pučki Prijatelj», ki je za božič obhajal 25 letnico. 2). Obnovili so tiskovno društvo v Pazinu, ki izdaja dobro čtivo. 3). Združili so se z Goričani ter v Mohorjevi družbi izdali 5 hrvaških knjig. 4). Obnovili so častljivo Politično društvo za Hrvate in Slovence v Istri. 5). Ustanovili so ljudsko tajništvo za potrebe hrvaških kmetov. 6). Ta mesec začnejo nanovo izdajati mesečno glasilo «Razumni gospodar». Istočasno pa edinjaška kapitalistična klika pada. Ta klika izdaja tednik «Istarska Riječ», ki je živela doslej v dobri meri od bank: na tisoče listov pošiljajo leta in leta brezplačno. Tako prihaja v Tinjan en izvod na naslov neke osebe, ki je že pred vojno umrla. Za razmerje v Istri je značilno, da ima «Pučki Prijatelj» plačanih naročnikov trikrat toliko kolikor «Istarska Riječ».

Važno je bilo, s kom bo ta organizacija potegnila: s Trstom ali Gorico. Po kratkem pomišljanju so odbili kapitalistično kliko ter so se zvezali z goriško organizacijo.

Izvrsten časopis.

Mesečnik «Socialna misel» izhaja v Ljubljani ter stane letno 40 dinarjev. Uredniki so dr. Andrej Gosar, poslanec v Belgradu, dr. Besednjak, poslanec v Rimu, ter Franc Terseglav, časnikar v Ljubljani. Vsak izobraženec, vsako društvo in sploh vsakdo, ki se zanima za socialna vprašanja, bi moral biti naročnik. Kdor hoče naročiti «Socialno misel», naj piše na naslov: Uprava «Socialne misli». Ljubljana. Jugoslovanska tiskarna. Jugoslavija.

PODLISTEK

Dekle z Močevja

«Hvala lepa, Hildur, moram k razpravam. Ne smem zamuditi».

Gudmund se je peljal naravnost k sodnji. Bil je zelo zadovoljen in ni več mislil na srečanje s Helgo. Bil je srečen, da je bas Hildur prišla iz hise in da je videla njegovo plahto, konja in opremo. Gotovo je vse opazila.

Prvič je bil Gudmund pri porotnih razpravah. Zdelo se mu je, da tu lahko mnogo sliši in zve, zato je ostal ves dan. Bil je v porotni dvorani, ko se je obravnavala Helgina zadeva, videl je, kako je iztrgala sveto pismo in vztrajala napram slugi in sodniku. Ko je bilo vse končano in je sodnik stisnil Helgi roko, je Gudmund naglo vstal ter zapustil dvorano. Hitro je vpregel

konja v voz in zapeljal pred vrata. Spoznal je, da je bilo vedenje Helgino zelo junško in zato jo je hotel počastiti. Toda bila je tako preplašena, da ni razumela njegove namere in je bežala pred častjo, ki ji je bila namenjena.

Pozno zvečer istega dne je prišel Gudmund na Močevje. Bilo je to majhno posestvo na pobočju griča, poraščenega z gozdovi. Pot, ki je vodila tja, je bila samo pozimi ob sanincu vozna. Gudmund je moral iti peš. Prav težko je prišel naprej. Šel je čez drn in strn ter si skoro polomil noge; na več krajih je moral prebresti potok. Če bi ne bilo ščipa, bi sploh ne mogel naprej; in premisljeval je, kako težavna je pot, ki jo je morala narediti danes Helga.

Gudmund je šel preko travnika h koči. Skozi okna, ki niso bila zastrta, se je svetlikala luč; pogledal je skozi okno,

da bi videl, ali je Helga v koči. Na mizi ob oknu je gorela mala svetilka, pred njo je sedel oče in krpal stare čevlje. V ozadju sobe, poleg ognjišča, na katerem je gorel slaboten ogenj, je sedela mati. Imela je pred seboj preslico, toda jenjala je z delom ter se igrala z malim otročičem. Vzela ga je iz zibelke in prav ven do Gudmunda se je slišalo, kako se z njim igra in smehlja. Imela je naguban, strog obraz; toda ko se je tako sklanjala nad otrokom, je zadobil njen obraz mil izraz, in smehljala se je malemu tako nežno kot njegova rodna mati.

Gudmund je gledal, kje je Helga, toda v nobenem kotu kože je ni mogel opaziti. Zato se mu je zdelo najprimernejše, da počaka zunaj, dokler ne pride. Čudil se je, kako je to, da je se ni doma. Mogoče je med potjo stopila h kakim znancom, da se je odpočila in kaj zaužila? Toda na vsak način

mora kmalu priti, če hoče biti pred nočjo doma.

«Nihče ni šel skozi gozd. Helge pač se dolgo ni bilo pričakovati. «Rad bi vedel, kaj bo rekla, ko me bo zagledala tu», si je mislil Gudmund. «Mogoče bo vpila in stekla nazaj v gozd ter si vso noč ne bo upala domov».

Pri tem se je spomnil, da je res čudno, da ima naenkrat toliko opraviti s tem bajtarskim dekletom.

Ko je prišel domov od porotnih obravnav, je šel kot navadno k materi in ji povedal vse, kar je tekom dneva doživel. Gudmundova mati je bila pametna in velikodusna ter je znala s sinom tako ravnati, da ji je se sedaj vse zaupal kot otrok. Že več let je bila bolna in ni mogla hoditi, temveč je sedela ves dan tiho v svojem naslonjaču. Vedno je bila prijetna urica zanjo, kadar je prišel Gudmund s kakšne poti domov ter ji prinesel novice.

GOSPODARSTVO

Na boj proti borovemu prelcu!

Kakšen je borovi prelec.

Poznamo ga najbolj po belih gnezdih, ki so sedaj pozimi po borovih vršičih. To ja oni sovražnik, ki preti uničiti naše borove nasade.

Poleti julija meseca ob solnčnem zahodu leta prelecov metulj belo-sive barve, ki meri z razprostrtimi krili 4 cm; na prednjih krilih ima par temnih prog, na zadnjih pa črno piko.

Kaj je važno vedeti.

Prelecov metulj se v letanju ne dvigne čez 2 ali 3 metre od tal. Jajca leže med borove igle torej le na nizkih vejah.

Kako pride na vrh borovca.

Ko je metulj zalagal jajca, sam pogine. Iz jajc pa se čez mesec dni izležejo ličinke ali gosenice. Te gosenice žive združeno življenje, žro borove igle in si grade gnezdo iz preje, katero izločujejo slino, kakor n. pr. izločuje pajek svojo mrežo ali sviloprepka svilo. Ponoči zamrezo gnezdo in lezejo naokrog po pušajo vejah ter žro, proti jutru pa se zopet zberejo v gnezdu in poživajo čez dan. Pa tudi gnezdo ne ostaja vedno v nizini, ampak si ga obnavljajo vedno višje, tako da do zime prispo do najvišjih vršičkov; med tem pa ko se tako selijo kvisku, si gnezdo vedno bolj umetno izpopolnjujejo, kakor dober gospodar, ki širi in prezidava hišo.

Kaj bo spomladi.

Procesija bo. Tako-le tja za križev teden jo bodo naredile. Pa ne da bi odvrnile nesrečo od kmeta, ampak da bi jo bolj na široko raznesle. Navezale se bodo ena na drugo s svojo svilo in se bodo kakor kača naprej do drugih borovcev. Potem se bodo zabubile, kakor se zabubi sviloprepčev kavalir. Julija meseca pa bo iz bube izletel metulj, ki smo ga zgoraj opisali.

Gosenica je strupena.

Prelečeva gosenica je neboljano bitje, ki nima rogov ali pa kopit, da bi se branilo. Brani se z gnusobo svoje podobnosti. Marsikdo jo pusti v miru, ker se mu gnusi. Pa tudi človeku je ta naravnost gnus v ohrambo. Kajti če se gosenice nepredvidno loti, mu lahko skočijo njen strup. Strup je torej njeno orožje.

Poleg daljših dobro vidnih rjavih dlak ima prelečeva gosenica vmes še zelo majhne, neznatne dlačice. Te dlačice lahko povzročijo vnetje kože, zlasti ako pridejo na sluznico. Če pa zajdejo celo v grlo, je vnetje resno nevarno.

Kako uničevati prelca.

V septembru in oktobru so gosenice še po nizkih vejah. Takrat so lažje dosegljive. Vejice, kjer opazijo gnezdo, se odrežejo in potem požgo. Ker pa v tistem času gnezdo še ni močno zapredeno, moraš biti bolj oprezen, da ti ne

pridejo na roko one strupene dlačice. Proti temu pomaga tudi namazati pred delom roke, obraz in vrat s salom ali oljem.

Po zimi, ko so gnezda dograjena, niso gosenice nič nevarne. Greš brez skrbi na delo, samo više moraš plezati.

Kjer so borovci do 3 m višine obsekani (ofrgani), tam pa prelecov metulj sploh ne more namestiti svoje zalege, ker leta samo pri tleh.

Kaj pa zakon?

Po veljavnih zakonih ni gospodarjem prosto, prelca zatirati ali v miru pustiti. Gospodarji imajo dolžnost, naznati gosposki, kjer so opazili, da se je škodljivec ugnezdil, ako ga sami ne utegnajo ali ne vedo kako uničiti. Če kdo tega ne naznani, ga doleti globa in gosposka potem sama organizira vojsko zoper gosenico, račun pa pošlje gospodarju.

Nasa dežela, ki je tako revna gozdov zlasti po Krasu in po Istri, naj se ne da goniti od boričev na delo za lastno korist. Kmetje, pokazite, da ste zavedni in umni gospodarji. Zatirajte prelca, ali pa bo on vas zatiral.

Nekoliko o cveticah.

Opravki so me napotili po deželi okoli znancev; tupatam sem opazil pri cveticah nered. Ali so jih imeli spravljene v kleti (hramu), kjer ne vidijo nikoli svetlobe, ali v preveč suhih sobah ali pa v premrzlih prostorih. Ni eno ni drugo ni pravilno. V kleti je preveč zaduhlo, mokro, cvetice, ki rabijo malo vode, gnijejo. V preveč suhih sobah se posuše, ker navadno jih ne zalivajo, in v premrzlih prostorih pomrznejo. Po deželi goje cvetlice več ali manj skoro izključno le dekleta, ki pa premalo skrbijo, ali pa ne znajo, zato naj sledi tukaj nekoliko splošnih navodil:

Cvetlice položi pozimi v kolikor mogoče svetel prostor, toplota naj bo po možnosti od 6 do 10 stopinj C. Če ni vlažno vreme, jih moraš vsaj enkrat na teden zaliti, dvakrat na teden preglej jih, in očisti vsega gnilega in suhega listja, vsak dan v ugodnem vremenu jih prezračaj. Posebno se gorečki (giraniji) treba posvetiti pozornost, če jo hočemo ohraniti čez zimo. «Vrtinar»

Slaba valuta. Vsled notranjih političnih razmer, ki so negotove in razburljive, je tudi vrednost lire šla nazaj. Uradna cena za 100 zlatih lir je sedaj že 466 papirnatih. Nasproti švicarskemu denarju je papirna lira vredna le 21-22% (21 švicarskih frankov velja 100 italj. lir). Ob padcu valute se je spet razpasla špekulacija in zrastle draginja.

Ko je torej Gudmund pripovedoval o Helgi z Močevja, je videl, da se je mati zamislila. Dolgo je molče sedela in je strmela predse.

«Pa mora vendar biti nekaj dobrega v tem dekletu», je rekla nato. «Nikogar ne smemo zavreči, ki je enkrat zašel v nesrečo. Gotovo bi bila hvaležna onemu, ki bi ji sedaj stal ob strani».

Gudmund je takoj razumel, kaj je mati mislila. Ker je bila bolna, si ni mogla ničesar sama pomagati ter je vedno potrebovala nekoga, ki bi ji bil v pomoč. Toda vedno je bilo težko dobiti takega, ki bi vztrajal na tem mestu. Mati je precej zahtevala ter jo je bilo težko zadovoljiti, poleg tega imajo mlade dekletke rajši delo, pri katerem uživajo več svobode. Brez dvoma se je mati sedaj domislila, da bi lahko Helgo z Močevja vzela v službo, in tudi Gudmundu je bil ta predlog všeč. Helga bi gotovo bila materi zelo vdana. In

mogoče bi bilo na ta način obema za dolgo pomagano.

«Najtežje bo z otrokom», je rekla mati čez nekaj časa in Gudmund je videl, da misli resno na to stvar.

«Ta mora pač ostati pri stari materi», je rekel Gudmund.

«Toda Bog ve, ali se bo hotela ločiti od njega?»

«Se bo pač morala odvaditi misliti na to, kaj hoče, ali česa noče. Meni se zdi, da je popolnoma izstradana. Tam na Močevju je pač lakota kuhar».

Potem je Gudmund pričel pripovedovati, kako se je oglasil pri županu iz Alvakre in je naletel na Hildur. Poročal je, kaj je rekla o konju in vozu in prav lahko se je opazilo, da ga to vprašanje veseli. Tudi mati je bila zelo zadovoljna. In da bi Gudmund pridobil Hildur, če bi le hotel, o tem je bila mati trdno prepričana.

Prvič je bilo, da je Gudmund zaupal

Izseljeniške razmere v Avstraliji.

Zagrebski «Obzor» je prejel iz vrst hrvatskih izseljencev v Avstraliji, kamor se Hrvatje trumoma izseljujejo, poročilo o tankajšnjih težkih razmerah za izseljence. Poročilo naglasi, da so bile razmere v Avstraliji do zadnjih dob res dokaj ugodne za naselitev; toda v zadnjih mesecih je pridrla (jakaj toliko izseljencev iz vseh dežel Evrope, da se je pojavila nezaposlenost. Razen tega je avstralsko prebivalstvo tujcem malo naklonjeno. Avstralski časopisi opozarjajo vlado na rastočo brezposelnost in zahtevajo, da vsaj začasno prepove nadaljno doseljavanje.

Semenj v Sežani 12.1.25. Prignanih je bilo 200 glav goveje živine; cena 5-6 lir kg. Konj 150; cena 1500-3500 glava. Prašičev 270; cena 150-175 glava. Kupčija srednja.

Cene po Istri. Črno vino 120-150, belo vino 110-135. Olje 8-10.50. Mleko 0.70-1.60. Seno 15-30. Pšenica 150-160. Koruza 100-125. Goveda 4.50-5.50 ziva teža. Teleta 5.50-8. Prašiči za rejo 100-150.

Oljavske za izvoz drv v Istri. Prefektura v Poli je odpravila vse izvenredne omejitve glede prodaje in izvoza drv v Istri. Za peljati drva n. pr. v Trst ni potrebno več dovoljenje gozdar-

skega urada in tudi ne več občinska izkaznica. Stare predvojne postave glede sekanja drv pa seveda niso odpravljene.

Po čem je lira?

Dne 21. januarja si dal ali dobil:
za 100 dinarjev — 39.85 L.
za 100 č. kron — 72.75 L.
za 100 fr. frankov 130.75 L.
za 100 avstr. kron — 3.40 st.
za 1 dolar — 24.15 L.
za 1 funt — 115.65 L.

DELAVSKI VESTNIK

Naši delavci na Francoskem. Iz Vingles, Pas de Calais piše neki delavec 10. januarja to-le pismo:

Kar se tiče nas rudarjev v severnem delu Francije, smo vsi zaposleni v premogokopih in so tako naše razmere kakor naše mezdne razmere dosi povoljne. Izvezbanji rudarji, ki spadajo v prvo kategorijo, zaslužijo dnevno povprečno 25-40 fr., kar nas je začelnikov pa 21.47 do 25 fr. Začetnik seveda nikjer na svetu ne dobi velike plače. V gori navedene plače je vsaka dnevna doklada, ki znaša za osebo dnevno 8.25 fr., oženjeni, ki imajo otroke izpod 14 leta, pa dobijo za vsakega otroka po 2 fr. Hrana s stanovanjem in pranjem stane dnevno 8-10 fr. Kar je oženjenih, dobijo v tukajšnjem okolišju prostorno in snažno stanovanje, večidel s tremi sobami in kuhinjo. Za stanovanje plačajo oženjeni mesečno 10-15 fr.

Čevljarnica FORCESSIN

odlikovana v Parizu in Genovi 1924.
z Veliko diplomom in Zlato svetinjo

Trst **via Cappin 5 pri Sv. Jakobu** Trst

Vseh čevljarjev najbolj fin je trgski Forcessin.

Kdor se enkrat tam obuje, vedno polje tam kupuje.

Pojdi k njemu tudi ti, vidci boš, da prav nar' di.

Slovenci! Kupujte samo pri Forcessinu!

Andrej Purič

Kovaški mojster TRST

Izvršuje

Via Media št. 6

Vsakovrstna stavbena dela. - Železne ograje in omrežja - Takošnja izvršitev.

Štedilniki vseh vrst. Izdeluje tudi železne roletes.

Poprave Spopolnitve

...

materi, kako se je ta misel v njem ukoreninila. Na dolgo in široko sta nato govorila o Hildur in vsem bogastvu, ki bi pripadlo onemu, ki bi jo dobil. Kmalu pa je razgovor zopet zastal, ker se je mati zatopila v svoja razglabljanja.

«Ali ne bi hotel iti iskat Helge? Jaz bi jo rada prej videla, preden jo vzajem v službo», je rekla končno.

«To je lepo, mati, da se hočeš zavzeti zanjo», je odvrnil sin in si mislil: če bo mati dobila postrežnico, s katero bo zadovoljna, bi imela njegova žena doma prav udobno življenje.

«Boš videla, da boš zadovoljna z dekletom», je nadaljeval.

«Dobro delo storimo, če se zavzamemo zanjo», je rekla mati.

Ko se je začelo mračiti, je šla bolnica v postelj. Gudmund pa je šel v hlev, da bi osnažil konje. Vreme je bilo lepo, ozračje čisto in vse dvorišče je

plaval v luninem svitu. Tedaj si je domislil, da gre lahko se danes na Močevje in izvrši materino naročilo. Če bo jutri lepo vreme, potem bo treba sejati oves in težko bi imel on ali kdo drugi kaj časa, da bi sel tja gor.

Ko je sedaj stal Gudmund na Močevju in prisluškoval, ni slišal sicer nobenih korakov; toda neki drugi glasovi so v kratkih prestledkih prihajali skozi tisi-no. Bilo je tiho stokanje, zelo rahlo in priduseno jecanje in semtertja ihtenje. Gudmundu se je zazdelo, da prihajajo ti glasovi iz lope, in je sel proti njej. Ko se je blizal, je ihtenje ponehalo; toda jasno je bilo, da se je v drvarnici nekdo premikal. Hipoma je Gudmund spoznal, kdo je.

«Ali ti, Helga, sediš in jokaš tu notri?» je zaklical in se postavil pred vrata, da dekletu ne bi moglo zbežati, še preden bi z njo govoril. (Dalje prihodnjica).

Kaj nam z dežele pišejo

TRNOVO na Notranjskem.

Kot vaški načelnik vas prosim, da mi daste odgovor na sledeče vprašanje. Preteklo spomlad je oddalo glavarstvo v zakup lov cele občine Trnovo za dobo 5 let za ceno letnih 600 lir. Pod našo občino Trnovo spada 14 vasi. Samo naša vas Trnovo ima preko 1000 hektarjev zemljišč, njiv, travnikov itd. Glavarstvo je oddalo lov v najem lovskemu klubu v Il. Bistrici brez vednosti vaških načelnikov. Nam se je zgodila velika krivica, ker — kakor jaz mislim — vsaka vas zase bi lahko dobila letnih 500 lir za lov; kakor že rečeno, imamo skupno 14 vasi.

Imam pa še drugo vprašanje. Vas Trnovo ima oddeljen gozd od graščine Šneberg pred več kakor 50. leti; ta gozd je bil na drobno razdeljen pred 15. leti med posamezne posestnike. Graščina pa si je lov pridržala, tako da ne smeš niti psa s seboj v gozd vzeti. Graščina spada sedaj v Jugoslavijo, naš gozd pa spada pod Italijo. Ali ima graščina pravico do lova na našem gozdu ali ne? — Odgovor: 1.) Lovski zakoni so ostali v novih deželah isti, kakoržni so bili pod Avstrijo. Na Kranjskem je zakon poseben, pa nam se zdi, da v tem bo enak kakor naš na Tržaškem in Goriškem. Glavarstvo sme po zakonu glede lova ukreniti, kar je pri vas. Ako je bil lov pravilno razpisan ter je šel pravilno na javno dražbo, potem se glede cene se da nič spremeniti. 2.) Graščak, ki si je pri pogodbi pridržal pravico do lova, ohrani to pravico ne gledé na spremembo državne meje. — Pozdrav!

HERPELJE.

Članki, ki jih je prinašal skozi par mesecev «Mali list» pod naslovom «Iz zgodovine naših oderuhov» so nam odprli oči. V njih smo videli v zrcahu našega vrliga Šiškovca, ki je zato naroden in edinjaški, da pod to firmo služi sebi, ne pa občini. Vsi spori in vse polemike v listih so dokazali, da moramo take vrste gnilo slovo povsod razbiti. Pač pa naj se združi vse delovno ljudstvo v brambo svojih gospodarskih kulturnih in jezikovnih pravic. Proč od podeželskih magnatov in njih tržaskih zaveznikov.

Iz JELŠAN.

Že dolgo ni bilo glasu od nas v dragem «Malem listu». Zakaj? Ej — kaj se bomo izgovarjali — leni smo za pisati. Pa imamo vendar marsikaj novic. Naša mladina se v tamburaškem društvu prav pridno vadi v tamburanju in petju. Tako je prav, saj je v tem več zabave in veselja kot po gostilnah in plesiščih. Slišimo, da tudi «Čitalnica» pridno posluje in posojuje knjige. Le tako naprej! Sedaj so začeli fantje in dekleta pod spretnim vodstvom novega organista peti tudi v cerkvi in upamo, da v kratkem bode tudi v jelšanski fari izvrstno cerkveno petje.

Za Božični večer so si pripravili člani društva — fantje in dekleta — božično drevesce in primerno pošteno zabavo, le žal da jim je čez par dni nek sladkosnednež pobral z drevesca — vse bombone! Pa najbrže so mu ostali v zelodeu — ker smo bili za to prav hudi in mu privoščili, da mu ostanejo v zelodeu! Za novo leto je priredilo učiteljstvo otrokom «Božičnico», pri kateri so bili nekateri otroci obdarovani z oblekami — vsi pa s pisankami in enako drobnarijo. Prav je bilo, da so se pri zabavi pele in deklamirale poleg italijanskih tudi slovenske pesmi! — Novega občinskega tajnika smo dobili v osebi enega doktorja, ki pa zna in govori tudi hrvaško. Če je bil pa res potreben, ne vemo. Podprefektura v Voloskem meni, da je, eni pa pravijo, da ne! Bomo kmalu videli. — Sliši se tudi, da dobimo novega postarja, ki ne zna niti besedice slovensko ali hrvaško! Ali res takega potrebujemo? Saj je ven-

dar uradnik tu radi ljudstva in ne narobe, in uradnik pač mora poznati jezik ljudstva!

Se to posebnost imamo v naši občini, da imamo na ljudski soli v Pasjaku dva italijanska učitelja, oziroma učitelja in učiteljico, ki ne znata niti besedice slovensko, in samo enega slovenskega učitelja, ki mora podučevati 4 šolska leta, medtem ko imata ital. učitelj in učiteljica samo 2 šolski leti.

Se eno posebnost imamo, pa jo za danes zamolčimo. Pa prihodnjič, ako ne bo tačas odpravljena!

KAZLJE.

Predsednik našega izobraževalnega društva je napisal v «Novicah» nekaj nepravilnosti. Pravi, da «Mali list» piše v imenu treh velikih mož. Predsednik naj zna, da «Mali list» ne piše v imenu tistih mož; sploh jih ni se nikdar imenoval, odkar izhaja. Drugič. Pravi, da je on zoper strankarstvo. Mi pa se bolj, mi smo vsi za trdno slogó delovnega ljudstva; nočemo pa, da bi nas vodili ne deželski oderuhi niti njihovi bančni ali drugi zavezniki v mestih. Tretjič. Predsednik pravi, da njihov list ni proti interesom ljudstva. Ubožec predsednik! Ali ne veš, da so prve svote za njih list zbrali oderuhi in magnatje? Predsednik, ali ne veš, da je glavni vodja «Novic» upravni svetnik neke tržaške banke? Predsednik, ali veš, da so v Brdih grofje in koloni? Grofje držijo vsi z «Novicami» ter proti «Malem listu». Rabite malo svoje možgane, pa boste znali, kako in kaj!

S KRASA.

Poročajo nam sledeči zelo značilen dogodek:

Neki mož iz dutovske okolice je šel v Sezano po opravkih. Na cesti ga je ustavil karabinjer in ga hotel na vso silo aretirati, čes da noče govoriti italijansko. Mož je zatrjeval, da ne zna, oni pa le, da mora. Pustil ga je šele na prigovarjanje nekega Sezanzana, ki je taras prišel mimo. Mož je bil seveda zelo prestrašen vsled takega ravnanja. — Kdaj bo konec takih nadlog? Naše mnenje je, da bi vsak orožnik, ki služi po naših krajih, moral znati slovensko. Če pa že ne zna, naj ljudi v miru pusti in naj si po poti zvižga, da ga ne bo strah.

SALEŽ.

Ko smo zakladali po 72 lir v falirano zadrugo, sta hodila naša dva agitatorja s povešeno glavo. Blizajo se pa občinske volitve in moza bi spet rada našla milost v naših očeh. K temu naj bi posebno pripomogle kapitalistične in «narodne» «Novice». Dobili smo jih po pošti in sicer zastonj. (Bankirji imajo seveda denar in lahko dajejo list zastonj). Ker nam je «Mali list» že preveč odprl oči, naj bi nam «Novice» jih spet zagrnile v temo, da bi tako ne videli, kako se tržaski gospodje samo norčujejo iz kraškega kmeta. «Novice» pa pojdejo, odkoder so prišle.

Naša pošta.

Harije. Pisite kar na naslov: Mohorjeva družba. Gorica, Riva Piazzutta 18. Za člane so stale knjige 5 lir. Zahtevajte, naj vam pošljejo knjige in račun.

Dediči. Ako je oseba umrla po 9. julija 1923., ste zapuščinskega davka prosti. Ako je umrla prej, morate — ker gre za mater in otroka — plačati okrog 3% takse, kar bi pri vaši svoti zneslo okrog 710 lir ter vrhu tega doklado, ki ste jo navedli. Stofak po vrhu nam ni razumljiv. Obrnite se na tisti urad za pojasnilo. — Sposedje pridejo brzkonje na vrsto, ker so uradi polzevi.

MALI OGLASI

VELIKA ZALOGA papirja, papirnatih vrečic. Uvoz in izvoz na vse kraje. Po ugodnih cenah. Tvrška Gastone Dolinar, Trst — Via Ugo Polonio 5.

KDO MED VAMI

ne potrebuje malih oglasov?
Kdo ne išče služkinje ali dekle?
Kdo ne išče drugih oseb?
Kdo nima kaj na prodaj?
Kdo ne želi kaj kupiti?
Najboljše sredstvo za oglase je «Mali list», ki je najbolj razširjen list na Primorskem.

Najvišje cene
plačujem za

KOŽE

kun, zlatič, lisic

dihurjev, vider, jazbecov, mačk, veveric, krtov, divjih in domačih zajcev.

D. WINDSPACH

Trst, Via Cesare Battisti št. 10 II. nadst., vrata 16
Sprejemajo se pošiljatve po pošti.

Dr. Ettore D'Ostvaldo

GORICA

Corso Verdi 24 (Trgovski dom).

Specialist za očesne bolezni

Perfekcioniran na dunajski kliniki.
Ordinira od 10-12 in od 3-4.

Tiskarna Spazzal.

Zobozdravniški ambulatorij

Zobotehnik

M. Godina

Via Genova št. 13 prvo nad.

TRST

od 9-1, od 3-7

— ob nedeljah od 10-12 —

Cenena češko posteljno perje!

Kilogram sivoga cufanega perja Lir 16., polbelega Lir 24., belega Lir 28., boljsega Lir 34. in Lir 39.,

mehkega kot puh (weich wie Daunen) Lir 49. in Lir 58., najboljšje vrste Lir 68. Razposilja se po povzetju od vsote Lir 100.— naprej colnine prosto, poštnine prosto, zamenjava in vrnitev blaga dovoljena. Vzorci brezplačno. Dopisi same na: Benedikt Sachs, Lobež št. 623 pri Plzenju — Češka. Poštni paketi rabijo iz Češke v Italijo okrog 14 dni.

Knjigarna in papirnica

J. ŠTOKA - TRST

Via Milano 37

se priporoča sl. občinstvu v mestu in na deželi, župnim, občinskim in šolskim uradom, pisarnam, obrtnikom, trgovcem in zasebnikom.

— Lastna knjigovoznica. —

Založba Vedeža, Kleinmayerjeve ital.-slov. slovnice, slov.-italijanskega in ital.-slovenskega slovarja. — Ima v zalogi vse najnovejše slov. knjige.

NAŠA ZAVAROVALNICA

„L'UNION“

ustanovljena 1828

je največji svetovni zavarovalni zavod

AUGUST RAVNIK gen. zastopnik

GORICA - Corso Vittorio Emanuele III, 28 - GORICA

Podpisani naznanja velec. duhovščini in cenj. občinstvu, da se je tvrdka Toffoletto Co pri kateri je on sodeloval kot sodrug razšla in, da je podpisani prevzel sam trgovino, katero mu bode vodila gospodična

Antonija Guštin

Trgovina je bogato založena in razni predmeti se bodo prodajali po zmernih cenah. Upam, da mi velec. duhovščina in cenj. občinstvo pokloni svoje zaupanje.

VITTORIO FORTUNATO.

Zobotehnični ambulatorij

TRST, Via Settefontane št. 6, I nad.

odprt vsak dan od 9.—13. in od 15.—19. Izvršujejo se hitro in točno vsa dela z zlatom kakor tudi zobnice s kavčukom.

Slovincem 20% popusta. - Delo zjamčeno

EGIDIJ SCHIFFLIN, koncesijonirani zobotehnik.

Ljubljanska kreditna banka

Podružnica u Trstu: Via XXX Ottobre 11

Brzjavni naslov: Bancalubiana - Telefona: 5-18, 22-98

Podružnice:

GORICA, Brežice, Celje, Ermonj, Krmj, Logatec, Maribor, Metković, N. Sot, Ptuj, Sarajevu, Split, ...

Centrala v Ljubljani

Delniška glavica in rezervni zalog: 60.000.000 dinara

Bavi se z vsemi bančnimi posli. - Sprejema vloge na vložne knjižice ter jih obrestuje z 4%, a vloge na tekoče račune v Lirah in v Dinarjih po dogovoru. - Izvršuje borzne naloge in daja v najem varnostne pušice (SAFES)

Blagajna je odprta od 9^{1/2} do 12.50 in od 14^{1/2} do 16 ure.